

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap azellami részét illető közlömények intézendők.
Bérmontelen leveleket csak ismirt kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában van, hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmontevé küldendők.

Előfizetési árak:

Helyben		Vidéken	
húzóhoz hordva:		postai szétküldésnél:	
Egész évre	12 ft.	Egész évre	14 ft.
Fél évre	6 „	Fél évre	7 „
Negyed évre	3 „	Negyed évre	3.50
Egy órá	1 „	Egy órá	1.20

Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.

Hirdetések díja:

Nyolcz házbos peltisor egyseri hirdetésnél 6 kr.	
Minden következőnél	4
Bélyegdíj külön	30 „
Nyilttér sora	15 „

Uj fegyvergyár.

Arad, deczember 15.

Alig hangzottak el az ellenzék támadásai, — melyek a honvédelmi minisztert és a kormányt közönyösséggel és szándékos rosszakarattal vádolták a bukott fegyvergyár ügyével szemben, — és már is egy oly eklatáns czáfolat hírt hozza a táviró Budapestről, mely halomra dönt minden ellenzéki okoskodást, és a fennen hangzott gyanúsításokat oly csináltknak és képtelenekek tünteti fel, hogy híre az ország közvéleménye a legsajátosabb világitásban fogja az ellenzéknek a fegyvergyári vita alatt tanusított könnyelmű eljárását megismerni, belátva egyszersmind, hogy a kormányt az ügyben a legőszintébb jóindulat s a leghazafiasabb intencziók vezethették és vezetik.

Szapáry gróf kormányelnök a vita folyamán kijelentette, hogy — bár határidőt nem kötött ki, — nemsokára megteszi a kezdeményezést egy új fegyvergyár felállítására nézve. Alig sejtette ekkor valaki, hogy e komoly ígért nagyon is rövid idő alatt ténynyé válik. És ime, egy feltétlenül megbízható forrásból vett táviratunk ma arról értesít, hogy a az új magyar fegyvergyár létesítésére: tényleg már megtörtént az első, döntő lépés. A kormány támogatás s mellett fennálló Magyar Ipar- és Kereskedelmi Bankrészenyrtársaság megvásárolta a Löwe-czégtől a fegyvergyárat, s külön részenyrtársulattal a legrövidebb idő alatt életbe lép az új gyár, melynél a kormány azonnal tartalékfegyverek készítését rendeli meg.

Bizonyára nagy feltűnést és megnyugvást előidéző sürgönyünk, így szól:

Budapest, deczember 15. A Magyar Ipar- és Kereskedelmi Bankrészenyrtársaság megvásárolta a Löwe-czégtől a volt magyar fegyvergyárat, és Löwe-czég megvezésére jutott, hogy a Löwe-czég munkájával járul hozzá a leendő új fegyvergyár létesítéséhez. A bank e czélra külön részenyrtársulatot alkot, s így a legrövidebb idő alatt, az új gyár ismét életbe lép. A gyár üzemének megkezdésekor, a magyar kormánytól tartalékpuskák megrendelését fogja megkapni.

A katolikus autonómia szerepe.

Budapest, deczember 14.

(n—.) Az állam s egyház közti viszony rendezése egynehány kérdésben megindulván, s minden az egész vonalon előkészítettén, Csáky gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter szönyegre hozta a napokban a katolikus autonómia tervének 1870 óta nyugvó ügyét is, egy értekezlet összehívása által. A miniszter az ügy kezdetén elégtelen tartja a helyi autonómia alakítását, de az értekezlet nagy többsége az országos vagy legalább egyházmegyei autonómia szükségét hangoztatta.

Orvendünk a kérdés felszínre hozatalának s meg vagyunk győződve, hogy ez, a közvélemény érdeklődésének melege által megérlelődve, a magyar nemzet erkölcsi s politikai erejének szilárdítására alkalmas megoldást fog nyerni. Nem osztjuk azon aggodalmakat, melyek a katolikus autonómia ellen két irányból hoztak fel.

Egyik irányból az az aggodalom, hogy az ország roppant többségének a kilencz milliónyi katolikusoknak egyháziügyi autonómiztikus szervekedése óriási többségével s tekintélyes vagyonával megbillenthetné azon egyenjogúságot, melyet a többi auto-

nomiával bíró felekezeteknek békekötések, törvények biztosítanak. A másik iránynak aggodalma pedig az, hogy az autonómiztikus választások felhasználásával valamely damagógia juthatna hatalomhoz az autonómia talaján s annak összes ható erejét a püspöki, pápai tekintély egyházi elve vagy politikailag a magyar állam tekintélye ellen állíthatná sikra. Sőt egy osztrák hang még a monarchiára is veszélyt sejt az autonómia mostani megteremtéséből, mert azt a közjogi ellenzék pár kiváló tagja is sürgeti.

Nem osztjuk ez aggodalmakat, annál inkább, mert azok nagy részét inkább csináltknak, ürügyösöknek kell tekintenünk. A katolikusoknak az egyházi autonómiahoz való joga már a „quod uni justum alteri acquum” elvénél fogva is kétségtelen. Midőn az állam azon utra tér, hogy a maga jogkörét az egyházakétól szigoruan elhatárolva biztosítsa s ezt nem a többi felekezetek önkormányzata csorbításával s gyámsága alá vonásával kezdi meg, akkor nem tehet mást, minthogy a katolikus egyházat is kibocsássa gyámsága alól annak autonómia szervekedésébe beleegyezzen.

Igaz, hogy egynemely felekezet autonómiajával az államnak szomorú tapasztalása van (s tán ezekből kovácsolják a katolikus autonómia elleni ürügyös aggályokat is!) örökös viházó állásban kell lennie az ezekben meggyökeresedett magyarellenes izgatásokkal szemben. De ettől a katolikus autonómia nem kell felni, hála főpásztorunk vallási és hazafias feyelemtartásának, egyházmegyéink nemzetiségi vidékein a katolikus papok nevelés és oktató behatása alatt a nemzetiségi igazgató gyökereket nem verhetett. Ami pedig a püspöki vagy állami tekintély elleni demagógiától való félelmet illeti, ott van a koronás király felségjoga s az ebben is gyökerező állami felügyeleti jog: ezek következetes érvényesítése az autonómia megalkotásánál minden ily demagóg velleitások érvényesülését már előre lehetetleníti teszi. Különben is a magyar katolikuság föltétlenül magyar s így, ha az egyház jogilag önkormányzattá tömörül, igaz, hogy roppant erőt fog képviselni a nemzet érdekeinek s a tömeg válláserkölcsi nevelésének szolgálatában, de éppen azért is rá nézve az autonómiztikus törekvései által fölkelített felelem és — feltékenység.

Magyarországot egykor a nemzet kizárólagos katolikus volta nem akadályozta, hogy Európa egyik döntő súlyú állama legyen. Meg vagyunk győződve, hogy ha most a katolikus autonómia az egyház szerkezeti szellemének, a felségjognak s az állami felügyeleti jognak tekintetbe vételével s érvényesítésével megalakul: feyelemzett erős vallási szellemével, nagy vagyonával s föltétlen nemzeti irányával első sorban fog küzdeni azon tényezők közt, melyek a nép válláserkölcsi nevelésében s a magyar nemzeti érdekek állapotában látják a magyar historikus állam biztosítását a jövő jövedőkre. A többi felekezeti autonómiaiknak ez irányban olyan versenytársa lesz, kitől jogaitak éppen nem kell féltetniök.

Szapáry gróf Bécsben. Az osztrák fővárosból jelentik 14-ikéről: Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, ki ma délelőtt ő Felsége által hosszabb kihallgatáson fogadtatott és délután Kálnoky gróf külügyminiszterrel és Szögyény öszfönökkel hosszabb ideig tanácskozott, reggel ismét visszatér Budapestre.

Az „EMKE” ellensúlyozása. Brassóból jelentik 14-ikéről: A Brassóban megjelent „Gazetta Transilvaniei” című román lap mai száma Bukarestből több sürgönyhírt közöl, mely a legkínosabb szenzációt keltette városunkban.

A bukaresti egyetemi ifjuság Romániában országos mozgalmat indít egy román közművelődési egyesület alakítására, melynek beavallott czélja, a „hegyen túl”, tehát Erdélyben, a magyar közművelődési egyesület magyarországi működését ellensúlyozni. A román egyetemi ifjuság, mely arra vállalkozik, hogy Magyarországon, a magyarországi törekvései ellen harcot, még pedig faharcot indítson, a román írók és egyes román politikuskok által is támogatva lesz. A magyar kultúrötökvéseket Erdélyben román kultúrötökvésekkel akarják ellensúlyozni. Támogatni akarják anyagilag és erkölcsileg Erdélyben mindent, ami román: lapokat, papokat, tanítókat, szegény román diákokat és minden politikai zajongót. Brassóban, a hazafias érzelmű román családok között élénk visszatetszést szültet ez a hír.

A brassói románok értelmesebb, józanabb eleme boldognak vallja magát, hogy Magyarországon lakosa lehet, ahol teljes szabadságot, jogegyenlőséget élvez mindenki. Külföldi áramlatok által nem engedni magát elragadtatni. Erdélyben tudvalevőleg háromféle kasztra oszthatók a románok.

Először: Olyanok, akik föltétlenül hívei mindannak, ami magyar s lelkesedéssel akarják beleoldani a magyar nemzetbe. Ez, sajnos, a kisebb rész.

Másodszor: Olyanok, akik hívei a magyar állam szemének, jó hazafiak, de nemzetiségükből nem óhajtanak kivetközni.

Harmadszor: Az a tömeg, mely reklámhírhászó fiskálisok, bizonytalan existenciájú román újságírók demagóg jár-szalaga után halad.

Végül van még egy másik kaszta is a románoknak, a politikai zajongók, félmitvél diákok tömege, kik nem ismerik sem a magyart, sem a román nemzet történelmét. Ezekben hangzatos szavakkal lobbantották föl a lelkesedés üszkét.

A „Gazetta” fömunkatársa: P. P. Trajan egyébként sajtóvétség miatt félvél államfogházra van ítélve, melyet most tölt ki a szegedi m. kir. államfogházban.

Csendes opponálás. A függetlenség és 48-as párt vasárnap esti értekezletén, melyet Irányi Dániel elnöke mellett tartott meg, több apró ügyben határozott a párt álláspontját illetőleg. Elhatározta, hogy az E. M. K. E.-nek a kormányhoz beadott kérvényét sorjegyek kibocsátására vonatkozólag, pártot ni fogja. — Az igazságügyminiszter törvényjavaslatát a pöbíráknak további alkalmaztatása iránt, elfogadja a párt.

— Az Egyiptommal kötött kereskedelmi szerződés ellen nincs kifogása. — A métermérték behozataláról szóló törvény módosítását is elfogadja. — A török bírodalommal és Bulgáriával kötött egyezmény ellen nincs kifogása, valamint a kérvény-biztoság ama javaslatát ellen sem, hogy a fegyvergyár kérvénye a kormánynak adassék ki. — A bosnyák és hercegovinai csapatoknak Magyarországra hozatalát azonban a párt ellenzi. — A hadsereg, honvédség, népfölkölés tisztí özevgyei és árvaik ellátásáról szóló törvényjavaslatot, a meunyiban a honvédségre és népfölkölésre vonatkozókat, a párt elfogadja. — Ugyancsak elfogadja a szőlőültetvényeknek adandó újabb kedvezményről szóló törvényjavaslatot, melynek 5-ik pontjához Petrics Ferencz fog hozzászólni. A zarszamadásokat illetőleg Boda Vilmos fog a párt nevében észrevételeket tenni. — A Magyar-és Horvátország közt 1887-re eszközölt leszámolás megvizsgálásáról szóló jelentést a párt tudomásul veszi.

A fegyvergyár bukásának oka.*

(Politikai tudósítónktól.)

Budapest, deczember 14.

Hogy mennyire magával ragadja az embereket az ár, talánság rá pártunk egyik hűségese embere, kivel csak az imént beszéltem. Nos? — kérdém tőle, mit szölsz ehhez? a fegyvergyári skandalumhoz, melyet az ellenzék legújában provokált? — Már engedj meg, — válaszolta ő, — most az ellenzéknek tökéletes igaza van.

— Ugyan, ugyan?
— Igenis. Mert hát miért felhőzött a honvédelmi miniszter olyan nagyon a vizsgálattól? Ez gyanus . . .

— Lám lám! És persze, te szentül meg vagy győződve, hogy a honvédelmi miniszter a vizsgálattól felhőzött. Hát mikor te a legigazságosabb ügyet se mered azon bíróság elé vinni, amely bíróságról meg vagy győződve, hogy neked ellenséged?

*) Erdemes munkatársunk e cikkre már szedés alatt volt, midőn a lapunk élén közölt, fontos sürgönyünk megérkezett. A szerk.

— Ezt nem lehet mondanom egy parlamenti bizottságra, mely nem pusztán ellenzékietől áll.

— Nem is kell, hogy a bizottság azokból álljon. Abból áll a sajtó. A parlamentre nézve sem csupán a bizottság dönt, mert ez csak véleményét terjeszt e ház elé, a midőn újra kezddőnk a mostani vita és meglehetsz róla győződve, hogy sokkal előbbben mint most. Károlyi Pista jóhiszemű ember és abban a téves meggyőződésben él, hogy a vizsgálat tisztázta volna a dolgot, holott bebonyolította volna százszor jobban. A vizsgálat, nagyon természetes, hogy kihallgatta volna a gyárat is és olyan bizonyos mint kétszerkettő négy, hogy az ellenzék a gyár mellett foglalt volna állást. A gyár mellett foglalt volna állást az ellenzéki sajtó, s megkezdődött volna egy olyan éktelen vita, amelynek még nem volt párja.

Ugyan mond, rossz akarattal mit nem lehet félremagyarázni? Ez a gyárkérdés egy másik 25. §, melybe ismét bele lehetne kötni minden oldalról. A gyár vezetőségének minden szava szentírás lenne a bizottság kormánypárti tagjai (a szokásos vadaskodó hang szerint) pedig szolgálkileg ferde nének. És megtörténne az országra nézve az a nagy szégyen, hogy a közvélemény előtt a gyár hivatalnokai kerekednének föl a sajtó terén telehenczeznék Európát és gyönyörűgy kis dicsőségére válnék országunknak. Mert minél nagyobb lenne a botrány, annál jobban szidná az ellenzék a nemzetet, amely egy ilyen kormányt megtúr maga felett.

Ide vergél az egész vizsgálati kérdés. Ismét egy ravaszul kitett kelepce, melybe az ellenzék a kormányt bele akarja terelni. És ha most már a honvédelmi miniszter e ravasz politikának fölülné, és a kelepcebe bele menne, azaz belement volna, okvetlen szönyegre kerültek volna a 25. §-jelenetei, a lámpabevevés és utcai demonstrációk, mert hát mi könnyebb mesterség az ellenzék nézve? És hogy ezt minden évben megcselkedhesse, hát csak lovat kell alá adni.

Hiszen ez a gyár egy életképtelen, gyámoltalan hadsereg volt, mely minden pillanatban a honvédelmi miniszterhez szaladt, hogy ez sincs, az sincs, ez így van, az úgy van. Mintha bizony a honvédelmi miniszterium lett volna a vállalkozó. Hát ha nincs edes barátim, teremtsétek elő. Hol van az a szerződésben megírva, hogy amitek nincs, azt a honvédelmi miniszterium tartozik előállítani? Minden vállalat a maga szakállára vállalkozik s amire szüksége van, ő tartozik beszerezni. Daczára ennek, a honvédelmi miniszterium megtett amit tehetett, amde látván, hogy hiába tesz akármit, mert amire a gyárnak szüksége van, az „életkezesség” úgy sem tudja neki megadni, hát nagyon természetes, hogy a honvédség harcoképességét tartotta előbbvalónak.

Bejáratos vagyok a honvédelmi miniszteriumba, ahol régen tisztában voltak azzal, hogy ez a gyárzöldágra vergődni nem fog, olyan kicsinyiségeken felakadt, hogy életképtelen ségének lépten-nyomon jelét adta. És mindjárt csak a honvédelmi miniszteriumhoz futott. Hiszen uraim, — fakadtak ott ki nem egyszer, — amit tehetünk, azt megteszszük, de előbb-több mi nem vagyunk gyárosok, s ha az urak nem tudnak segíteni magukon, annál kevésbbé várhatják azt tőlünk.

Persze hogy a gyár ezt nem fogja bevallani és hogy sem Ugronnak, sem Polónyinnak nem ezt beszélte, hanem a miniszteriumra kente bukásának okát, csupa tiszta hálaból, amiről hogy a miniszteriumnál annyiszor alkalmatlankodott, türelmével annyiszor visszaélt és jóakarátát annyiszor igénybe vette.

De mikor az ellenzéknek olyan adatok kellenek, melyek a kormány ellen szólnak: akár igazak legyenek azok, akár nem. És ha most már az ügy bonyolódott voltát veszszük, mely felett igazságot mondani csakis a legrészrehajlatlanabb bíró lenne hivatva, ugyan-ugyan, miféle rövidlátás kell ahhoz, hogy a mi ellenzékünkől efféle részrehajlatlanságot várhasson?

Jól mondta a honvédelmi miniszter: Hát miért nem menta a gyár a bírósághoz? Mert tudta és

érezte, hogy nincs igaza. Tudta és érezte, hogy aminiszterium sokkal többet tett, sokkal többet elnézett, sokkal inkább a kezére járt, minsem hogy részrehajlatlan bíróság előtt a jákát a panaszra emelni éreztse. Ha azonban Ugronék azzal a feltevéssel mennek hozzá, hogy a kormányval szemben minden áron védeni fogják, hát hogy a karjait közé hull, az természetes.

G. B.

Külföld.

Oroszországi zsidóüldözések. A „Novoje Vremja” a londoni Guildhallban tartott meetingről szólva, a következőket írja: A lordmayornak és a gentlemennek mindenké föltt szem előtt kellene tartaniok a „hands off” elvét. Az orosz nép nem angol kolónia. Mit szólnának hozzá az angolok, ha a pétervári városfő meetinget hívott volna össze a home rule érdekében? Ez nem vitte volna egy lépéssel sem előbbre az ügyet, valamint nem fogja előbbre vinni a londoni meeting sem a zsidók ügyét. Az érem hátsó oldala különben ismeretes. Az angolok föltit Angolországot a zsidók inváziójától, akik elvennék a szegények kenyérét és konkurrencziát csinálnának a gazdagoknak. Nem a vallási intolerancia indította Oroszországot, hol a zsinagógák büszken emelkednek a keresztény templomok mellett, az illető intézkedésekre, hanem az abszolút szükségessége annak, hogy megóvassék a föld népe a zsidók által való kizsákmányolástól, akik más országok parasztságát már tönkretjuttatták. Amikor az orosz kormány eképpen cselekszik, magukat a zsidókat véd meg a parasztok mozgalmaitól. Oroszország nem játsza el az ál-liberalizmust, hanem nyíltan cselekszik, hogy biztosítsa a nemzet békejét és boldogságát. Epp ezért csak ismételtetjük ezt a jelszót: „Hands off!” Ha egész Európa meetingre gyűlné is, hogy Oroszországot arra kényszerítse, hogy akarata ellen cselekedjék, Oroszország mindig meg fogja tudni öriszi függetlenségét.

Parnell és Gladstone. Mialatt Parnell Irországban visszaszerzeni igyekszik azt a politikai befolyást, melyet a fatális válpör következtében saját parlamentári párt-híveinek nagy részét elvesztett, az agg Gladstone Nottingham grófszágban városról-városra jár, hogy egyik párt hívének képviselőjelöltséget szónoklatával hatályosan támogassa. Úgy látszik, hogy az agg pártvezér, kit az első pillanatban nagyon megzavart az a körülmény, hogy Parnell nem akar az ir párt éléről visszavonulni, úgy, hogy ennek folytán már egy ízben ki is jelentette, hogy az ir kérdést a maga részéről el fogja ejteni, mert nem érzi magát hivatva arra, hogy Parnellel továbbra is együtt és egy czélra működjék, — ismét újabb bizonyítékát adja annak a bántalatos könnyedségnek és taktika dolgában közmondásossá vált fordulatrákészségének, mely őt mindig jellemozta. A nottinghami választók előtt legutóbb tartott beszédében már leszámolt azzal a ténynyel is, hogy Parnell nem akar visszavonulni a politikai térről még ideiglenesen sem s a legnagyobb határozottsággal azon meggyőződését hangoztatta, hogy ennek daczára is a szabadelvű párt egyik főczélja közreműködni arra, hogy a homerule Irországban ténynyé legyen.

Legújabb posta.

Natalia memoranduma és a szerb sajtó. A szkupstina határozatát a szerb sajtó egy jegyzője nyújtotta át Sándor király aujának. — A legtöbb lap a szkupstina határozatával foglalkozik. Az „Odjek” helyesli a szkupstina határozatát és azt mondja, hogy most már a király szülein van a sor, hogy megszívvelve a szkupstina szavazatát, személyes ügyeiket rendeljék alá a trón és a haza érdekeinek. A sajtó egy része, mint a „Mala Novine”, a „Dnevni List” és a „Videlo”, ez utóbbiban maga Garasanin, a király anyjának fogja pártját.

Ó-csehek a király előtt. Bécsi parlamenti körökben híre terjedt, hogy az ó-csehek vezetőit, Riegert és Zeithamert a király kihallgatáson fogadják. Cseh körökben nagy fontoságot tulajdonítanak ez audienciának s attól a helyzet tisztázását remélik.

Virchow a Kochinról. Virchow a „New York Herald” berlini levelezője előtt beszélgetés közben úgy nyilatkozott Koch gyógyszeréről, hogy lehetetlen azt még most igazi értéke szerint megbecsülni; a földedezés kétségeltlenül igen figyelemreméltó; gümös gégefő és lupusz betegség eseteiben már nagyszerű eredményt

nyek konstatahatók; ellenben veszélyes a szer gyermekekre és oly személyekre nézve, akik előrehaladt tudósításban szenvednek. Hogy a tudósítás ellen hatályosan alkalmazható-e, azt csak évek múlva lehet megállapítani.

Naptár.

December 16. Kedd. Róm. kath. naptár: Albina. — Protestáns naptár: Etel. — Görög-keleti naptár (decz. 4.): Borbála. — A nap két 7 óra 44 perczkor, nyugszik 4 óra 9 perczkor.

Közlöny-könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3-4-ig és pénteken 11-12-ig. Helyiség: polgári iskola földszint.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órakor 762,5 mm. délután 2 órakor 761,9 mm. Hőmérséklet: reggel 7 órakor 9° — 4,1, délután 2 órakor 9° — 2,1. Szél irányja és erője: reggel 7 órakor K. 2, délután 5 órakor EN. 3. — Félhold: reggel borult, délután borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 mm.

HIREK.

A vörös-kereszt aradi fiókja. Az országos vörös-kereszt egylet a radvárosi választmánya tegnapi délután Hász Sándorné urnő elnöklete alatt választmányi ülést tartott. Heeger Ernő a választmány titkára a folyó ügyeket előadván, ezek közül különösen felemlítendő, hogy a Budapest 1891. évi január hó 10-én tartandó országos rendkívüli közgyűlésen a választmányi titkára és Farkas Gyula dr. választmányi tag küldetett ki, és a titkárság felhívátott, miszerint a választmányi rendes évi közgyűlésének 1891. évi január havában megtarthatása végett a kellő intézkedéseket tegye meg. A folyó ügyek utolsó tárgyjának elintézése után indítvány tétetett, hogy a választmány pénztárának gyarapítására a téli időny a laltjótételek nyüzselő előadás rendeztessék. Az indítvány egyhangúlag elfogadott és egy bizottság küldetett ki Hász Sándorné urnő elnöklete alatt, mely bizottság tagjai Halmay Andorné, Barabás Béláné, Mittelmann Bódogné, Salay Béláné, Vadovszky Gusztávné és Virágh Lajosné urnők, továbbá Inzstitóriusz Kálmán, Hász Sándor és Farkas Gyula dr. választmányi tag urak, E kiküldött bizottság nyomban értekezletet tartott és bizonyos elvi kérdésekben megállapodásra jutván, legközelebb ülést fog tartani, melyen már határozott program fog előterjesztetni, mely megállapodás esetén a választmány jóváhagyása alá terjesztetik.

A népszámlálás és a köznép. Az idei népszámlálás — tudvalevőleg — december 31-én lesz. Az 1880-ik évi népszámlálás szomorú adatai kétségnek most miként arra, hogy ezután egy-két más elmondjunk a köznépre való tekintettel azoknak, kik a köznépre közvetlenül vezeték. Közvetlenül, hogy az ezelőtt 10 évvel történt népszámlálás alkalmával a bevallási iver nem csekély részét el kellett dobni, mert az érdeklettek telefrkáltak rossz viccekkel, vagy oly bevallásokkal, melyek értékelése nyilvánvaló volt. Számosan voltak, főleg az alsó néposztályból olyanok is, kiket értelmelen aggodalmuk, hogy a népösszeírása új anyagi megterhelésnek azelőtt postája, az a da-

tok bevallásától visszatar-tott. Így persze a statisztika nem adhatott az ország közállapotáról egészen hű képet, a nemzetközi összehasonlító statisztikán azert jut hazánkuk az utolsó helyek egyike, mert a mi kiutatásainkban fordul elő, úgy szólva a legnagyobb százalékkal a zok száma, kikről nem sikerül meg tudni se családi állapotukat, se foglalkozásukat, sőt azt se, hogy mi az anyanyelvük vagy hány évesek. Hason ezekben a napokban az értelmiség országoszerre a nép minden rétegeire akképen, hogy az idei népszámlálást minden honfúrásunk polgári kötelességének tartsa támogatni. Magyarazzák meg a lelkészek a templomi szöszékről, jegyzőkönyveket a községházán a népnek, hogy a népszámlálás nem adóösszeírás, hanem a nemzeti szellemélet megnyilatkozása, melyből megismerjük a közállapotot országos átlagában és vidékenként, megismerjük, hol és mennyiben mutatkozik fejlődés, gyarapodás, boldogulás; merre tömegesebb a lakosság, hosszabb az élet tartama, — mily arányokat öltött a népoktatás sikere s milyen a magyarság terjedése, — mely korban képesek ifjaink családát alapítani a házasságban az erkölcsök milyenek, hány elválás fordul elő, mennyi a törvénytelen gyermekek száma. Mindezt fontos tudni, hogy lássuk, meddig haladtunk az utolsó decenniumban s merre mutatkozik hanyatlás, visszaesés, körös jelenés, mert csak így gondoskodhatunk a baj orvoslásáról. — Ha a népet erről felvilágosítjuk, józan felfogásu s egészséges ítéletű népünk nem fog huzódni botorul a bevallásoktól, mint eddig tették sok vidéken. A népszámlálásnak egy napon kell az egész ország területén megtörténni, mert az a cél, e nagy költséggel végzett munkánál, hogy az egész ország egy szerre feleljen a hozzá intézett kérdésekre, s a nagy időbeli eltérések ne tegyék a különböző vidékek népességét mozgalmának fluktuálása által ingadozóvá az összesített adatokat. A törvény az egy szerre adandó választ az év utolsó napjára tűzte ki; tegyen hát december 31-én mindenki eleget ebbeli kötelességének.

A megyebál. A farsang ez első feckéje, mint minden évben, úgy az idén is a legfényesebb és legkedélyesebb táncmulatságok egyike lesz. Olyan vigalom ez, amely évről-évre jobban hódít s akadranul is, csupán jó hirneve után torbanza a hivatelt, kik a farsang élvezeteiből ki akarják venni a maguk részét. A sikerre nézve hatalmas biztosítékot nyújt Fábián Lászlóné ő mltósága, ki elvállalta a vigalom bályanai tisztét, azonkívül az ügyesen összeválogatott rendező bizottság, melynek élén a megye vigkedélyű, szeretetel alispánja, Szathmáry Gyula áll. Ilyen auspiciumnak mellett természetesen elmaradhatlan a legfényesebb siker, úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben.

Személyi hírek. Pacor Kálmán tábornok és Öhl főhadibiztos vasárnap este Aradra érkeztek s tegnapi résztvettek a honvédaktanya kibővítése ügyében tartott tárgyaláson.

Arad város központi választmánya, tegnapi ülést tartván, a jövő évre megállapította az országgyűlési képviselővá-

lasztók névsorát, megállapítva azoknak számát 2226-ban.

Lelekmelő jelenetnek volt színhelye a mezőegyházi központi vendéglőnek díszterme a lutheránusoknak a napokban ott megtartott közgyűlése alkalmával. Midőn ugyanis a kerületi felső leányiskolának Aszólon leendő föllállítását kimondatott, föllélt Kornay Pál pitvarosi lelkész s kijelenté, hogy 100 frttal járul ezen iskola költségeihez. Erre föllélt Launer Gusztáv csabai kereskedő s a maga és testvérei nevében szintén 100 frtot ajánlott föl. Öt nyomon követték Hász Sándor, az aradi ügyvédi kamara elnöke, Achim Ádám esperes és Csermák Kálmán komlósi lelkész, mindegyikük 100—100 forintot ajánlvá föl a leányiskola javára.

10 éves jubileum. Az igen tevékeny és áldásos cselekményekben gazdag izr. „koma egyelet” vasárnap este ülte meg az ipartestület nagytermében 10 évi feunállásának évfordulóját. A szépen sikerült lakomán nagy számban vettek részt a tagok és lelkes felkészüléssel adtak kifejezést ragaszkodásuk és hálájuknak, az egylet buzgó előjárósága iránt óriási lelkesedést keltett az érdeműs disz-elelnök Rosenbergs Sándor dr. főrabbi lángoló hazaszeretettel áthatótt pohárköszöntője, melyben végül fenséges urunk apostoli királyát éltette. Szép felköszöntött mondott még Rosenberg L. az izr. hitközség főjegyzője és Krausz Jónás dr. hittanár.

Uj honvédhuzár laktanya Aradon. Minden valószínűség szerint új laktanyát épít a város a huzárook számára; ezt hozta javaslatba a bizottság, mely tegnapi járt künn a Kossuth-utcai laktanyánál. A város ugyanis, mert a honvéd barakkok építése sokba került volna, inkább a Kossuth-utcai laktanya kibővítését ajánlotta. Ez ügyben volt tegnapi délelőtt a helyszíni tárgyalás. A katonaságrésztől részt vettek Pacor Kálmán tábornok és Öhl főhadibiztos, kik vasárnap este érkeztek Aradra; Kereskőrnagy, Hadfy Imre százados, Eendrődy Ignác ezredes, Sándor kezeltiszt; a város részéről Parecz István tanácsos, Virágh Lajos főmornék és Halmay Andor. A tervek megtekintése után kitünt hogy új építkezés által 1692 m² méter lenne beépítve aminek a költsége 70,000 forintira ragna. Azonkívül a város vesztene a laktanya mellett fekvő iskolakertnek több mint a felét, melyért csak 6000 forinttal több bért kapna mint jelenleg. A laktanyabővítés mintegy 87,000 frttal kerülne a városnak. Mithogy pedig ezért csak 1400 forintra ragna többre a bérösszeg, mint a mennyit a város most élvez: a bizottság ezen indoknál fogva nem tartja a városra nézve előnyösnek a laktanya kibővítését. — Ellenben javaslatba hozza egy egészen új laktanya létesítését. Annal is inkább megtörténhetne pedig az, mert akkor a Kossuth-utcai laktanyánál csak az emeletes épület maradna meg, a többi lebontatnék. Az új építés csak 2—300 frttal kerülne többre, mint a kibővítés, vagyis mintegy 90 ezer frttal, előnyös volna tehát szembeszökő. S a bizottság már az új laktanya helyére nézve is megállapodásra jutott. Ez a hely a vásártéren, a városliget háta megett, az új telepítvény végében, az Erzsébet-, Lövész-utczák közötti sor előtt van ki-

jelölve. — Ezt a tervet a katonai parancsnokság is pártolta és megígérte, hogy rajta lesz, miképz erre vonatkozó tervek mielőbb elkészítenének, hogy a város hamarosan dőnthesen ez ügyben. Megemlítendő még, hogy az új laktanya udvarán nyári barakkokat is lehetne építeni, melyek sokkal kevesebb költséget igényelnek, mint a télire rendezett barakkok. Ezen terv által tehát lenne új laktanya, lennének barakkok is: vagyis minden igénynek és követelményeknek elég tétetnék.

A szarvas-mezőegyházi vasut Csánadmege területén Nagy-Majlát, Amborzálna és Pitvaros községeket is fogja érinteni, mivel nevezett községek és Alberti község november 26-án tartott értekezletük határozata alapján törzsrésznemek vétele által ok is hozzájárulnak a vasut építéshez.

A pankotai gyermekzenekar Aradon. Most már bizonyossá vált, hogy a pankotai gyermekzenekar még e hó folyamán Aradra jön, hogy a szegény tanulók felségelyezése céljából hangversenyt adjon. A zenekar már kérvényt is nyújtott a csanádi vasutak igazgatóságához a díjmentes utazásért.

Szabad-e a postacsomagokhoz számlát mellékelni? Előfordult gyakorlati esetekben kifolyólag a magyar kereskedelmi csarnok annak idején azzal a kérdéssel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, vajjon postajövedéki szempontból szabad-e az ugynevezett postacsomagokba számlát (faktúrát) elhelyezni? A kereskedelmi csarnok e kérdésére a kereskedelmi miniszter egy a magyar kereskedelmi csarnokhoz és valamennyi kereskedelmi és iparkamarához intézett terjedelmes körlevelében megajla a választ, amelynek főbb vonásait, mithogy az a tag üzleti körökét érdekel, a következőben ecseteljük: A miniszter kijelenti, hogy semmi akadály nem forog fönn az ellen, ha kereskedő vagy iparos bármilyen árucsonaghoz olyan okmányt (faktúrát) csatol, mely a czim, keltezés és aláíráson fölüli a küldött árúk neműnek, minőségének és az árúnak jegyzékét tartalmazza, mert a fönnálló postai szabályok az üzleti igényre való tekintettel az áruszállítási okmányokat a postakönyvszer alól világosan kivesszik. Ilyenszerű faktúrákat engedélyozva a magánczégek által szállítandó csomagokba is el szabad helyezni és ez postajövedéki szempontból kifogás alá nem eshetik; azonban minden személyes tényleges levezetés jellegű biró legcsekélyebb közlemény, pl. nyugtázás, fölszólítás ujjah megrendelésre, fizetési módozatok ajánlása, mely a faktúra ráíratik, levéllel minősíti azt és ez esetben a postai jövedéki áthágást képez, mely jövedéki vizsgálatot és ahhoz mért bírságot von magán után. E következményektől minden kereskedő megóvhatja magát és vevőjét, ha árucsonagiába egyszerű faktúrán kívül egyéb iratot el nem helyez.

A vörös-kereszt egylet soborsini fiókját — mint levelezőnk írja — különféle okokból újból kellett szervezni, helyesebben újjal megalakítani, mert az 1882-ben megalakult nyolcz éven át szünetelt s ez idő alatt sem tagsági díjak nem szedettek, sem pedig tisztikara nem volt. Csukay Sándor főszolgabiró e hó 13-án megalakította a fiókegyeletet, melynek eddig 28 tagja van s elnöké megválasztott Murádi Árpád dr., pénztárnokká Pesk a József, jegyzővé Szepessy Sándor.

„Erzchand.” Az aradi könyvnyomdászok önképzőkörének dalköre deczember 28-án, az egylet helyiségeiben (Bat-

thány-utca 33.sz.) hangverseny rendez. Az igen érdekesnek ígérkező hangversenyt a n c z fogja követni. A hangverseny műsorát legközelebb hozzuk.

Kossuth elözava Aradon. A szoborlelepezés idejében tudvalevőleg egy Barna Izidor nevű úgnök járt Aradon fonografjával hallatva Kossuth Lajosnak szavait. Barna Izidor, hogy magának a tömeges látogatottságot biztosítsa, igen szép czimet adott előadásainak, hirdetésre falragasok és hirdapok útján, hogy a tisztajövedelm felérészt az aradi honvédegyletnek, másikat pedig a tokaji tüzkárosultaknak osztja ki. A közönség valóban rohanosan tödült a nagy hazafi szavainak hallására s kétségtelen, hogy ebben némi része volt a hangtásos czimnek is. Ilyenfélek a tisztajövedelm kitett 148 frtot, mely összegből 74 frt jutott volna a honvédegyletnek, 74 frt a tokaji tüzkárosultaknak. És valóban csak „jutott volna”, mert ahogy Barna Izidor ur a szép összeghez hozzájutott, úgy vélekedett, hogy nincs annál jótékonyabb cél, mintha ő saját magát segítsen s ebb okoskodás következtében felszedte a sátorfát s ugy eltűnt, mint az ezeregyéjszaka szellemei. Az aradi honvédegylet erre a főkapitányi hivatalhoz fordult, hogy árgus szemével fedezze fel Izidor urat valahol. A kapitányi hivatal meg is indította a nyomozást, azonban eddig még a legcsekélyebb eredmény nélkül. — Résztökrol megsgunk a rendőrségnek, hogy Barna ur legutóbb Nagy-Váradon járt a fonografjál. Ott tehát leg hamarabb jelezhetik meg ő — nyomót.

Elnövsy átalakuláson ment keresztül a Nagy Lajos-féle sörcsarnok, mely most — több száz forint áldozat árán — megfelelőbb igényeknek is. A bormérőből magas úveg falzat választja el az éttermet, s annak végen egy kényelmes szeparé csak ugy csalogatja a mulató vendégeket. A bejárat maga, pazarul fényes az új transparent beszerzése óta.

Az aradi honvéd össek ifjúsághoz! Az aradi honvéd-íjász önképző-és betegsegelyző egylete, folyó év deczember 8-ár tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy deczember 14-től kezdve, 1891. január 31-ig jelentkező iparos-íjásokat, beiratsí díj nélkül a tagok sorába fölveszi. A tagok kötelezettségei: I. Hetenkint 12 krajczárt befizetni a pénztárba. A tagok kedvezményei: I. Betegség esetén hetenkint 4 frt 50 kr pénzsegély, orvos és gyógyszer. II. 800 kötetből álló könyvtár. III. Tizenegy különféle politikai-, napi-, heti-, és szaklapok. IV. Tagok a dalkörbe díjtalanul felvétetnek. Továbbá az egyleti helyiség nyitva áll reggel 9 órától este 10 óráig. Ugyiszinte beiratsók eszközköztetnek minden este 8 órától 10 óráig. Vasár- és ünnepuaponok 3—8-ig az egyleti helyiségben, Szent Pál-utca 7. szám alatt. Felhívjuk tehát az Aradon lévő összes iparos-íjáságot, ezen kedvező alkalmat el nem mulasztani s ezen igazán nemes feladatot teljesít egyletet becses pártfogóikkal megisztelni. Tisztelettel: A választmány.

Meghívás. A szegény tanulókat segélyező-egylet igazgató választmánya ma délután 4 és fél órakor tart a város-háza kistermében, melyre a tagokat ez uton is meghívja — az elnökség.

Iparhatóság meghívottak választása. Az iparhatóság meghívottak vasárnap ülést tartottak, mely alkalmával a kapitányi hivatal, mint első fokú iparhatóság mellé 20 és arad járási főszolgabiróság mellé szintén 20 meghívott választott. A kapitányi hivatal mellé választattak: Lengyel Frigyes, Pankert Viktor, Mittelmann Bódogné, Krünberger Mór, Sándor Jakab, Jiraszek Ferenc, Róth Zsigmond, Dratsay Lajos, Wittmann Károly, Czeiler Lajos, Gruber Ele, Löwinger Gyula, Reich B. Károly, Millig Mihály, Hajek Antal, Wechsler József, Gásza Béla póttag, Pich Ernő, Schaffner Agost, Kocsuba József póttag, Welles Sándor, Weinberger János A főszolgabiróság mellé: Komjáthy Zsigmond, Kacser Samu, Nagy Lajos, el. Leitner János, Matuschek János, Rác Sándor, Scheer Ándor, Tabakovics János, Kolári Mihály, Szeberényi Gyula, Konesek Ambrus, Meer Mór póttag, Záhler Ignác, Komlóssy Mihály póttag, Schaffner Béla, Singer L. S., Berger Beruát, Reuinger Samu, Mitner József, Assaál Abraham, Adám József és Jenő Adolf.

Munkások bálja. Az aradi általános munkás betegsegelyző egylet Millig Mátyásút kérte föl a bályanai tiszttség elfogadására, melyet el is vállalt.

Helyreigazítás. Multkoriban egy nagyobb szabású libalopásról adtnak hüt, mely állítólag F r a n c z e n i Albert pécskai-utí lakos karára követtetett volna el. Habár a hirt teljesen megbízható forrásból nyertük is, a kapitányi hivatal megkeresése folytán azt tévesnek kell kijelenténni, miután maga az állítólagos káros a hirt valótlannak állítja.

Elzúllott gimnazisták. A német császár maga meggyezése alkalmából, hogy a hirdapiró urak nem egyebek elzúllott gimnazistáknál, egy bécsi lap érdekes csokrot köt kiváló hirdapirók neveiből. „Első sorban — ugymond — a „Risor-gimneto” szerkesztője említendő, bizonyos C a v o u r Kamilló, aki, ha nem csalódnak, a legnagyobb porosz rend, a „feketés sas” lovagja volt. Es Olaszország többi fölépítő vajjon nem voltak-e szintén ilyen értelemben vett elzúllott gimnazisták? R i c a s o t i együtt vezércikkhez S a l v a g n o l i v a l é s L a m b r u s c h n i v a l a „Patria”-ban. Velencei diktátora, M a n i n a „Nationale” szerkesztőségében közös asztalnál dolgozik Cezare B o l v o v a l, a nagy államférfival és történetíróval. Spielberg illusztris foglyja Silvio P e l l i c o „Conciliatore”-t szerkesztik, M i n g h e t t i a „Felsineo”-t; G u e r a z z i a „CnriereLivonese”-t. Palermóban Maz-

AZ „ARADI KÖZLÖNY” TÁRCAJA.

— December 16. —

Brooke Finchley leánya.

(Regény.)

Az „Aradi Közlöny” számára angoltól fordította:

[86] Vászárhelyi Janke.

— Igen, igen kedvesem, híd Charliet magaddal! — szolt mrs Orlicourt megkönyvülten és többé nem is agdótt annyira. Daphne vidáman maga elé dudolva ment az ajtó felé s ott mégegyszer megfordult: Egy perczig se várakoztassátok a lelkész az ebédvel, anyáskám olyan csüdesen fogok beosonni helyemre, hogy észre sem veszik, miszerint nem mindjárt kezdődött fogva voltam ott.

— Igen kedvesem, de azért ne maradj oda sokáig!

S a leányka dalolva elment; ígérte szerint utba ejté Charliet szobáját, de miután öcsése nem volt benn, kénytelen volt magában távozni.

Sűrű áthatlan köd fektött már akkor a völgyön, s igazán csak Daphne kitűnő helyismerete, és a gyengén átszűrődő holdvilág fénye őríték meg a leánykát, hogy szerencsétlenség nélkül érkezett az öreg Sally házához. Itt egy kicsit fölolvastott az öreg asszonynek, s aztán ami még több időt vett igénybe, végighallgatá ennek számtalan panaszát, végre néhány aranyt hagyva az öreg asszony leányánál kilépett a kis kertbe, éppen mikor a kastély órája felhettét ütött. De kicsoda köd volt az, mely hideg fehér tengerként most már egészen elárasztá a völgyet.

— Meg kell kerülnöm az erdőt, — szolt Daphne magában, érezvén, hogy egy kellemetlen új fekszik előtte.

Tapogatózva indult neki az utnak, mert látni lehetetlenség volt. Számítási szerint már a nagy országútra ért, mely a Linnore Lodge kapuja előtt elvezet-

tett, midőn egyszerre hangok ütődtek meg füleit. Ijedten megállott, hogy figyeljen és tájékozza magát, hogy merre menekülhessen. Csakhamar azonban, nem csupán a közeledő férfihangokat, hanem a szavak értelmét is kivette, mely a kedves jó leányka szívében őszinte aggodalmat keltett.

— Itt válnunk kell, — szolt az egyik férfi, valószínűleg egy uri ember.

— Félek, hogy a vonatra már így sem jutok el. Nem segíthetek rajtad kedves barátom, s még azt sem mondom, hogy segítenék, ha tehetném. Mond el otthon minden himezés-hámózás nélkül a tiszta valóságot, biztosítalak, hogy el fogják neked hiúni. S aztán az én időm oly rövid, s te még azt sem akard tudatni velem, hogy hol laksz; hanem csak ide hivatsz, hogy ezt a helyet ugyis utba kell ejtenem, ha az állomásra megyek.

— Jó Istenem! — szakította ezt félbe egy kétségbeesett hang, — mily hidegen, közönyösen beszélsz te még mindig, holott látod, hogy közel vagyok a megőrüléshez. Tudod-e mit kell tennem, ha holnap reggelig nincs meg a háromszáz font? Agyon kell löni magamat.

— Ostobaság! — volt a felelet. — Elmondod atyádnak az esetet; ő csak nem fogja megengedni, hogy egy más miatt szenvedj.

— Atyám! — kiáltá a másik. — Ő! Ő azt mondáná, hogy nagybátyám nyomdokait követem és emlékeztetne arra, a mire gyermekkorom óta figyelmeztet untalan, hogy amit a legcsekélyebb hibát, mely nevére foltot ejthetne, elkövetem, azonnal kitagad, s többé nem ismer el fiának. S te azt mondod, hogy atyámhoz menjek segítségért? Lincot, te vagy az egyedüli, aki segíthetne rajtam, s te megtagadod ezt? Gondold meg, hogy életem, de sőt még több, becsületem az, melyért könyörgök.

— Nevetséges. Azért, mert valaki el-

csétlen háromszáz fontot, te mindjárt főbe akard magad löni. Na, de remélem, hogy holnap reggelig még megváltoztatod elhatározásodat. Hallgass tanácsomra, és mondj el mindent atyádnak; az ilyen esetekben legjobb az igazság. De most már igazán el kell hagynom téged; azonban nyugodtan megyek el, mert meg vagyok győződve felőle, hogy holnap ilyenkor ügyed már rendben lesz.

— Lincot, a jó Isten látja lelkeket, hogy nem tréfalok; elég szomorú, de csak van. Hát azt hiszed, hogy atyám vagy bárki is hiúne nekem, ha ezzel a történettel elébe állnék? Fájdalom, nem; mind azt gondolná, hogy nagybátyám példáját követem. Ugy! Tehát te azt hiszed, hogy nem gondolom komolyan, amit mondok? Hát tud meg, hogy midőn cseledeim átvitte öltözékemet oda, a hová most elédre készítöök, pisztolyotomat is magával vitte. Komoly elhatározásom, pisztollyal vetni véget életemnek, habár nem is úgy, mint nagybátyám tette.

Szenvedélyes elszánt hangja nem volt képes a másik közönyt megdőrti.

— Fordulj gazdag nagynénéhez. Neki kötelessége volna rajtad segíteni, először is neki van miből, s aztán meg ő már ugy sem messze van a sirtól, — szolt Lincot.

— Lily néni! Oh, megkísértem szívét meglágyítani, mielőtt a pisztolyhoz fordulnék, habár keményebb is, mint a gyémánt. Köszönöm az utolsó menedéket, melyre figyelmeztettél. De most igazán nem tartóztatlak tovább, Lincot.

— Isten veled tehát! Nekem igazán még háromszáz shillingem sincs rendelkezésemre ebben a perczben.

— Atyámnak épp oly kevésé. A hosszas pörlekedés egészen szegényre tette. Ugy van! Lily néni az utolsó me nedéket, pedig érzem, hogy ő reá is hiába számított. Isten veled Lincot!

Ez utóbbi, mintha a további könyör-géseknek akart volna véget vetni, egy rövid Isten hozzáddal gyorsan elisietett.

Daphne jól hallotta az egyik férfi lépteinek felhangját, de a másik mozdulatlanul helyében maradt, kétségbeesésben hangosan felkiáltva:

— S ő elhagy — itt hagy meghalni! Nincs többé reményeségem a menekvésre. Nem fognak nekem hitelt adni, míg halálommal nem bizonyítom be ártatlanságomat! — Mi guem találják meg a levele melyet öngyilkosságom előtt írtam! Még csak egy van hátra; megkísérlem, de ha Lily néni sem könyörül rajtam, ugy még ajfél előtt bucsút veszek az élettől. Csak még egyszer ősi kastélyunkat akarom látni, s aztán kimegyek a kertbe, s véget vetek életemnek. Illő hely lesz! Ahol a nagybátyám meghalt, miért ne halna meg az unokaöcs. S mindez háromszáz fontért.

Daphne reszketett, és tulajdonképpen még jobban kétségbe volt esve, mint a szerencsétlen fiatal ember, ki oly közel volt hozzája, bár az áthatlan köd igen jó válaszfalat képezett is közöttük.

— En talán megtudnám menteni? Igen meg akarom és meg fogom menteni! De hogyan? Milyen módon? Oh, Istenem! adj bölcseséget nekem! és — és időt! Lesz-e elég időm?

Oh mint remegett Daphne, különösen-miután tudta, hogy „Lily néni” nem lesz ottan. Nem fogja-e ez a gyermek, (mert hiszen Linnore szerencsétlen ifjú örökösé még alig volt több mint egy gyermek), kétségbeesésben szándékát előbb végrehajtani, mielőtt segíteni lehetne rajta?

Ez volt legnagyobb aggodalma, midőn a Linnore család felett lebegő újabb szerencsétlenségét megtudta. Nehány perczig egészen megkövülten állott ott; s a másikban már előre rohan, hogy a Graham fülebe kiáltás: „Meg vagy mentve! Mindent hallottam!” de ugyanakkor a fiatal ember is megmozdult, és hasonlóan rohamléptekben indult Linnore Lodge felé.

(Folytatás következik.)

